מ) ב"ק קב. ע"ו ז. [לקמןעו: קיו:], ב) ס"א מוחקים היכי דמי, ג) לקמן קיא. ה) [לקמן עו:],

תורה אור השלם 1 אַל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעֶלְיוּ בְּהְיוֹת לְאֵל יְדְרְּ לַעֲשׂוֹת: משלי ג כז

הגהות הב"ח

(A) גמ' דאיכא דמתגרבארבעה וכו' בארבעה בארבעה הוה טרחינן: (ב) רש"י ד"ה אפי' וכו' דאין עליה: (ג) תום' ד"ה פועלים ושוה מה שעתיד:

מוסף רש"י

הבא לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי. המשה שחתרה לשניתה הבמה והוא אומר לבעל אשתך אמרה התקבל לי גיטי יחר:). והוא אומר. הבעל אומר לו הילך כמה שלמרה (שם). אפילו הגיע גט לידה אינה (שם). שמעת מינה. דמאן דאמר לשלים הילך כמה שאמרה משלחך, אדיבורא דידה קא סמיך. לדעתל דדיבורא דשלים האמר ליה האי הילך כמה שאמרה, דמהימנת לי דשליח החי היכן כמה שחמרה, דמהימנת לי דשליח לקבלהאת הילכך אינה מגורשת, דכי יהיב בעל ניהליה אדעתא דשליחות קבלה יהיב ניהליה ולאו לכנס היא להולכה, ושליח לקבלה לא הוי (שם). דאי סלקא דעתך דאדיבורא אלא כדאמרה איהי מסרנא ליה ניהלך (שם). מכי מטי גיטא לידה מיהא תיגרש. דהא בעל נמי שליח

שעשו ואם הוזלה מלאכת פועלים על כרחו יתן להם כמה שפסק חוץ ממה שלריך להולאות בהשלמתה: כל המשנה ידו על

השבח יותר על היציאה אין נותן לו שכרו משלם אלא דמי יניאת עלים וסממנים ואם יציאה יחירה על השבח נותן לו את השבח: וכל החוור בו. בגמראה מפרש לאתויי מאי: גבו' חורו בהן לא קתני. דניהוי האי הטעו הם את בעל הבית או בעל הבית אותן דא"כ הוה ליה למיתני לשון חזרה: דאטעו פועלים אהדדי. אחד מן הפועלים הטעה את חבירו: בארבעה זווי. ליומא: אמר להו. איהו בתלתא: סבור וקבול. ומאי תרעומתן: ואמר להו בארבעה. ולערב לא נתן בעה"ב אלא ג': היכי דמי. דתרעומת יהיה להן ולא יותר: וליחזי פועלים היכי מחגרי. אי מתגרי בארבעה על כרחיה דבעה"ב ניתיב ארבעה דהא קתני נוטל מבעל הבית מה שההנה אותו ואע"פ שלא לוהו והרי ההנה אותו בכך ואי מתגרי בשלשה מאי תרעומת איכא: הוה טרחיגן. לבקש אדם דוקוק לפועלים שישכור בארבעה: אי בעית אימא בבעל הבית עסקינן. בפועל שיש לו לעצמו שדות שהן שלו ואינו נשכר למלאכת אחרים אם לא ביותר על דמי שכירות והיינו תרעומת דאי לאו דאמרת לי בד' לא הייתי מזלזל בעלמי: לעולם בפועלים. הרגילים למלאכת אחרים: בריפקא. שחפרו חריך סביבות שדה ואין מלאכתן ניכרת כגון דמלו מיא כדמסיים ואזיל אל המנע טוב מבעליו. פסוק הוא במשלי: דעתייהו אעילויא. אע"פ שאמרו לו הרי אנו נשכרים כדברי בעל הבית לא לפחות מקצבתו של זה אמרו אלא להוסיף וכך אמרו מהימנת לן דהכי אמר בעל הבית וכיון שבעל הבית פוחת אי אמר להן האי שכרכם עלי יתן משלו ואי אמר שכרכם על בעל הבית יש להם תרעומת עליו: אלא. הא מיבעיא לן אמר ליה בעל הבית בארבעה והוא אמר להו תלתא ואמרו ליה הרי אנו נשכרים כמו שאמר בעל הבית מאי: אדיבוריה דפועל סמכי. והכי אמרו ליה מהימנת לן דהכי אמר בעל הבית ולית להו אלא חלחא ותרעומת דאל תמנע טוב: או דלמא. לאו לדידיה הימנוהו אלא הכי אמרו אחר דברי בעל הבית נלך ולא סבור וקבול ושהלי ד׳: ה״ג הכח לי גיטי וחשתד אמרה החקבל לי גיטי. האשה שאמרה לאחד אם תמצא את בעלי אמור לו

שישלח לי את גיטי בידך ותיעשה שלוחו של בעלי לגרשני כשמגיע גט לידי. דשליח להולכה על הבעל לעשות והאשה מתגרשת כשיגיע גט לידה ושליח לקבלה על האשה לעשות שיהא הוא שלוחה וכמותה ותתגרש משיגיע גט ליד שליח: אפילו הגיע לידה אינה מגורשת. אלמא אדיבורא דידיה קא סמיך והכי א"ל מהימנת לי דכך אמרה ולא עשאו שליח להולכה הלכך אין כאן שליחות (כ) ואין עליה לעשות שליח להולכה והרי הבא לי אמרה לו ולא התקבל והבעל נתנו לו בתורת שליח קבלה ושליחות זה אינו ביד הבעל לעשות: דאי סלקא דעסך אדיבורא דידה סמיך. ולא לדבריו האמין אלא הילך כמה שאמרה היא האמר ליה אם כן עשאו שליח להולכה וזו בידו הוא וכי מטי גיטא לידה מיהא מיגרש:

ואס נעל הנים חוור בו ידו על הסחסונה. ימן להס לפי מה ואויל איהו אמר להו בארבעה דעתייהו אעילויא. והא דאמרו ליה כמו שאמר בעה"ב היינו מהימנת לן דהכי אמר בעה"ב אי נמי משום דאי אמר בעל הבית טפי מארבעה שיהא להם כמו הסחסונה. כגון נחן למר ללבע ללבעו אדום ולבעו שחור אם שאמר בעל הבית והיינו דמבעיא ליה בתר הכי אי אמרינן מהימנת לן

אם בעל הבית חוזר בו ידו על התחתונה

משנה ידו על התחתונה בוכל החוזר

בו ידו על התחתונה: גמ' חזרו זה בזה

לא קתני אלא המעו זה את זה דאמעו

פועלים אהדדי יהיכי דמי דאמר ליה בעל הבית זיל אוגר לי פועלים ואזל איהן

ואמעינהו היכי דמי אי דאמר ליה בעל

הבית בארבעה ואזיל איהו אמר להו בתלתא

תרעומת מאי עבידתיה סבור וקביל אי

דאמר ליה בעל הבית בתלתא ואזיל איהו

אמר להו בארבעה ה"ד אי דאמר להו

שכרכם עלי ינתיב להו מדידיה דתניא

יהשוכר את הפועל לעשות בשלו והראהו □

בשל חבירו נותן לו שכרו משלם וחוזר

ונוטל מבעל הבית מה שההנהו לא צריכא

הראמר להו שכרכם על בעל הבית ולחזי פועלים היכי מיתגרי לא צריכא ידאיכא

ש דמגר בארבעה ואיכא דמתגר בתלתא

דאמרו ליה אי לאו דאמרת לן בארבעה

מרחינן ומתגרינן בארבעה איבעית אימא

הכא בבעל הבית עסקינן דאמרו ליה אי לאו

דאמרת לן בארבעה הוה זילא בן מילתא

לאתגורי איבעית אימא לעולם בפועלים

עסקינן ידאמרי ליה כיון דאמרת לן בארבעה

מרחינן ועבדינן לך עבידתא שפירתא

וליחזי עבידתייהו בריפקא ריפקא נמי מידע

ידע דמלי מיא יולא ידיע איבעית אימא

"לעולם דאמר ליה בעל הבית בארבעה

ואזל איהו אמר להו בתלתא ודקאמרת

סבור וקביל דאמרי ליה לית לך יאל תמנע

מוב מבעליו פשימא אי אמר ליה בעל

הבית בתלתא ואזל איהו א"ל בארבעה ואמרי

ליה כמו שאמר בעל הבית דעתייהו אעילויא

יאלא אי א"ל בעל הבית בארבעה ואזל איהו

אמר להו בתלתא ואמרי כמה שאמר בעל

הבית מאי אדיבורא דידיה קא סמכי דאמרי

ליה מהימנת לן דהכי אמר בעל הבית או

דילמא אדיבורא דבעל הבית קא סמכי

ת"ש סלהבא לי גיפי ואשתך אמרה התקבל

לי גימי והוא אומר הילך כמה שאמרה אמר

רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב "אפי"

הגיע ג'ם לידה אינה מגורשת שמעת

מינה אדיבורא דידיה קא סמיך דאי סלקא

דעתך דאדיבורא דידה קא סמיך מכי ממי גיטא לידה מיהא תיגרש אמר רב אשי

דהכי אמר בעה"ב אי משום דדעתיה אנילויא: דערניהו אעילויא. באמר להו שלרכם עלי איירי דאי אמר להו שכרכם על בעל הבית מאי נפקא מינה אי דעתייהו אעילויא דבעה"ב לא ישלם להם אלא מה

שהתנה. ר"י וכן רבינו חנואל: (לעיל) השובר את האומנ את האומנין וחזרו בהם ידם על התחתונה. שאם קבלו קמה לקצור בשני סלעים וקצרו חליה שותרו ושוה מה שעתיד לעשות (מ סלע וחלי וחזרו פועלים לא יתן להם רק חזי סלע לפי שינטרך לתת סלע וחלי להלור חליה השני והיינו כר׳ דוסא ואס בעה"ב חוזר בו ידו על התחתונה פירש בקונטרס אם הוזלו פועלין ואין שוה החלי אלא שקל וחזר בו בעה"ב יתן להם סלע וחלי לפי שבחלי הסלע ימלא שיגמרו קלירו ולא רלה לפרש דידו על התחתונה כשהוקרו פועלין ויתן להם סלע וחלי על חלי שעשו כמו ששוה עכשיו שחיו זה סברא כי למה יתן להם בעה"ב יותר ממה שהתנה עמהם כיון שאין מפסידין בחזרת בעה"ב ואדרבה יותר מרויחים שעתה ימלאו שיתנו להם סלע וחלי לקלור חלי קמה והוא לא היה נותן להם כ"א סלע וא"ת דאמר לקמן (דף עז.) אמר מר או יגמרו מלאכתם ויטלו ב׳ סלעים פשיטא לא לריכא דול עבידתא ואימר בעה"ב ופייסוהו פועלים והשתא למה חוזר בעה"ב בזה בשביל שהחל המלאכה מה מרויח בחזרה הלא לריך ליתן להם סלע וחלי על מה שעשו ופועלים נמי למה פייסו כיון שאין מפסידים כלום וי"ל דבעה"ב חוזר מחמת שנאה שהיתה הטטה ביניהם ופועלים פייסו

שלה יצטרכו לחפש ולמצוח מקום

להשתכר: דאי ם"ד אדיבורא

דידה סמיך כי ממי גימא לידה

מיהא תתגרש. דאי אמרינן דגבי

פועלים דעתיה אעילויא דבעה"ב ה"נ

ה"ל למימר דדעתיה דבעל אעילויא

דידה דאמרה הבא לי גיטא אע"ג

דהאי דקאמר שליח התקבל לי גיטי

הוי עילויא טפי לבעל שמתגרשת

יותר במהרה אם היתה האשה אומרת

כן מכל מקום השתא שאמרה האשה

הבא הוי טפי זכות הבעל אי סמיך

אמאי דקאמר שתחגרש מיהא כשיגיע

גט לידה וכיון דלא מיגרשא אלמא

לאו דעתיה דבעל אעילויא דידה ה"נ גבי פועלין לית לן למימר דדעתיה אעילויא דבעה"ב אבל אין לפרש דעילויא דבעל הוי מה שאינה מתגרשת במהרה דהא עדיף ליה ממתגרשת לאלתר כי עכשיו יהיה בידו עדיין אם לקיים אם לגרש והשתא פשיט ליה בפשיטות דבסמוך לא יתיישב דקאמר בשלמא אי איתמר איפכא כו׳ משהגיע גט לידו מגורשת דאדיבורא דידה קא סמיך ולפי זה היינו אגריעות׳ דידה שמחגרשת מהרה ופשיט דכ״ש דאעילויא דבעה״ב יש לסמוך וא"כ סותר פשיטות דלעיל דהוי פשיטא ליה דדעתיה אעילויא דקאמר שליח ולא אגריעותא דבעה"ב והכא סמיך בעל אגריעותא דידה:

שכירות הל' ד ועיין בהשנות ובתניד חשנה סי שו סעיף ג וסי שלג סעיף ה בהג"ה: ב מיי׳ שם פ"ט הל' ד ופ"ח מהל' מכירה הל' ב ד סמג שם וסי' פב ה ג מיי׳ פ״ט מהלכות שכירות הל׳ ג סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי שלב סעיף א: ד מיי׳ שם הלי ט סמג שם טוש"ע חו"מ סי שלו סעיף א: וה וזח מי ג סמג שם טוש"ע ח"מ מי שלב סעיף א: ם מיי׳ שם טוש״ע שם :סעיף ב י מיי שם טוש"ע שם סעיף ג: כ מיי שם וסמג שם טוש"ע שם סעיף ד ולית להו אלא חלחא:

עין משפם

נר מצוה

ונית נהו חנח תנחה:

"א ל מ מי" פ"ו מהלי

גירושין הלי יא סמג

עשין כ טוש"ע אה"ע סיי קמ סעיף ח: